

**Особливості звільнення від оподаткування ПДВ операцій
з постачання товарів оборонного призначення на митній території України, що здійснюються
підприємствами, які є виконавцями / співвиконавцями державних контрактів (договорів)**

Операції з постачання на митній території України товарів оборонного призначення підлягають звільненню від оподаткування ПДВ згідно з підпунктом 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX Податкового кодексу України (далі – ПКУ) за умови, що:

- *такі товари оборонного призначення належать до категорії товарів оборонного призначення, визначених пунктом 29 частини першої статті 1 Закону України від 17 липня 2020 року № 808-ІХ «Про оборонні закупівлі» (із змінами і доповненнями) (далі – Закон № 808), та класифікуються за групами, товарними позиціями та підкатегоріями УКТ ЗЕД, перерахованими в абзацах «а» – «н» підпункту 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ (з урахуванням зазначених у таких абзацах обмежень);*
- *постачання товарів оборонного призначення здійснюється у межах державного контракту (договору);*
- *постачальник товарів оборонного призначення є виконавцем або співвиконавцем державного контракту (договору) у розумінні норм Закону № 808;*
- *покупець є державним замовником у розумінні норм Закону № 808.*

У разі недотримання зазначених вище умов такі операції підлягають оподаткуванню ПДВ у загальнозастосованому порядку.

Таким чином операції виконавця державного контракту (договору) з постачання державному замовнику на митній території України товарів оборонного призначення, які визначені і класифікуються за групами, товарними позиціями та підкатегоріями УКТ ЗЕД, перерахованими в абзацах «а» – «н» підпункту 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ (з урахуванням зазначених у таких абзацах обмежень), та/або операції співвиконавця державного контракту (договору) з постачання виконавцю державного контракту (договору) на митній території України таких товарів оборонного призначення, що здійснюються у межах виконання державного контракту (договору), підлягають звільненню від оподаткування ПДВ.

Водночас, якщо придбані виконавцем державного контракту (договору) / співвиконавцем державного контракту (договору) на митній території України з ПДВ товари/послуги, необоротні активи були призначені виключно для використання або почали використовуватися в операціях, які підлягають звільненню від оподаткування ПДВ згідно з підпунктом 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, то за такими придбаними з ПДВ товарами/послугами, необоротними активами обов'язку щодо нарахування податкових зобов'язань з ПДВ за правилами, встановленими пунктом 198.5 статті 198 та статтею 199 розділу V ПКУ, не виникає.

Нагадуємо!

Підпунктом 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ визначено, що тимчасово, на період проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації, та/або запровадження воєнного стану відповідно до

а) 3601 00 00 00 (тільки для порохів, що використовуються в оборонних цілях), 3602 00 00 00 (тільки для вибухових речовин, що використовуються в оборонних цілях), 3603 (тільки для ударних капсулів, детонаторів, запалів до гранат та металевих зарядів, що використовуються в оборонних цілях), 3604 90 00 00 (тільки для

законодавства, звільняються від оподаткування ПДВ операції з ввезення на митну територію України та постачання на митній території України товарів оборонного призначення, визначених такими згідно з пунктом 29 частини першої статті 1 Закону № 808, що класифікуються за групами, товарними позиціями та підкатегоріями УКТ ЗЕД:

освітлювальних та сигнальних ракет, що використовуються в оборонних цілях);

б) 8525 60 00 00;

в) 8529 90 20 00 (тільки для частин і приладдя до апаратури для передачі та приймання голосу, зображень та іншої інформації, включаючи апаратуру для комунікації в мережі дротового або бездротового зв'язку, апаратури прослуховування направленої дії, радіостанцій ультракороткохвильового і короткохвильового діапазону військового призначення, розвідувально-сигнальної апаратури, що класифікуються за кодом 8525 60 00 00 згідно з УКТ ЗЕД, у разі якщо постачання (закупівля) таких товарів здійснюється для державних замовників з оборонного замовлення);

г) 8524 (виключно для підкатегорій 8524 11 00 90, 8524 12 00 90, 8524 19 00 90, 8524 91 00 90, 8524 92 00 90, 8524 99 00 90) (тільки для частин і приладдя до апаратури для передачі та приймання голосу, зображень та іншої інформації, включаючи апаратуру для комунікації в мережі дротового або бездротового зв'язку, апаратури прослуховування направленої дії, радіостанцій ультракороткохвильового і короткохвильового діапазону військового призначення, розвідувально-сигнальної апаратури, що класифікуються за кодом 8525 60 00 00 згідно з УКТ ЗЕД, у разі якщо постачання (закупівля) таких товарів здійснюється для державних замовників з оборонного замовлення);

г) 8543 20 00 00 (тільки для засобів радіоелектронної розвідки та радіоелектронної боротьби, що використовуються в оборонних цілях);

д) 8702 - 8705 (тільки для автомобілів спеціального призначення, радіолокаційних станцій та причепів до них, що класифікуються у товарній позиції 8716 згідно з УКТ ЗЕД, мобільних ремонтних майстерень, які використовуються в оборонних цілях; пасажирських та вантажних автомобілів звичайного типу, що використовуються в оборонних цілях та мають легку броню або обладнані з'ємною бронєю);

е) 8710 00 00 00;

є) 8806;

- ж) 8807 (тільки для частини для безпілотних літальних апаратів);
- з) 8804 00 00 00 (тільки для парашутів та інших пристроїв, призначених для десантування військовослужбовців та/або військової техніки);
- и) 8906 (тільки для військових кораблів, катерів та їх складових, безпілотних морських систем, що використовуються в оборонних цілях);
- і) групи 90 (тільки для біноклів, приладів нічного бачення, тепловізорів, захисних окулярів та аналогічних оптичних виробів, телескопічних прицілів та інших оптичних пристроїв для військової зброї, якщо вони не поставлені разом із військовою зброєю, для якої вони призначені, інші оптичні, навігаційні та топографічні прилади та інструменти, що використовуються в оборонних цілях);
- ї) групи 93, крім включених до товарної позиції 9303 та товарної підкатегорії 9304 00 00 00, а також 9305 (лише призначених для виробів товарних позицій 9303 - 9304), 9306 90 90 00 та 9307 00 00 00;
- й) тепловізійні біноклі, монокуляри та бінокуляри, прилади нічного бачення (біноклі та монокуляри), що класифікуються у товарних підкатегоріях 8525 89 00 10, 8525 89 00 90 згідно з УКТ ЗЕД;
- к) далекоміри, що класифікуються у товарній позиції 9015 10 00 00 згідно з УКТ ЗЕД;
- л) портативні радіоелектронні засоби виявлення та протидії безпілотним літальним апаратам (антидронові рушниці), що класифікуються у товарній позиції 8543 згідно з УКТ ЗЕД;
- м) 8526 10 00 90;
- н) тактичні навушники спеціального військового призначення, що класифікуються у товарній підкатегорії 8518 30 00 90 згідно з УКТ ЗЕД.

У разі здійснення операцій, звільнених від оподаткування ПДВ відповідно до підпунктів 4 і 5 пункту 32 підрозділу 2 розділу ХХ ПКУ **(в частині постачання товарів за державними контрактами (договорами) з оборонних закупівель)**, положення пункту 198.5 статті 198 та статті 199 розділу V ПКУ не застосовуються щодо таких операцій (останній абзац пункту 32 підрозділу 2 розділу ХХ ПКУ).

ДЛЯ ДОВІДКИ:

ТЕРМІНИ І ПОНЯТТЯ ВИЗНАЧЕНІ ЗАКОНОМ № 808:

Виконавець державного контракту (договору) з оборонних закупівель (далі – виконавець державного контракту (договору) – суб'єкт господарювання незалежно від організаційно-правової форми та форми власності або іноземний суб'єкт господарювання (інша іноземна юридична особа) чи об'єднання юридичних осіб, з якими укладено державний контракт (договір) за результатами проведення закупівель, визначених Законом № 808 (пункт 2 частини першої статті 1 Закону № 808).

Державні замовники у сфері оборони (далі – державні замовники) – визначені Кабінетом Міністрів України центральні органи виконавчої влади, інші державні органи, військові формування, утворені відповідно до законів України (пункт 10 частини першої статті 1 Закону № 808).

Державний контракт (договір) (далі – державний контракт (договір)) – угода, укладена у письмовій формі державним замовником від імені держави з виконавцем відповідно до затверджених планів закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення (пункт 17 частини першої статті 1 Закону № 808).

Співвиконавці/субпідрядники – суб'єкти господарювання незалежно від їх форми власності, іноземні суб'єкти господарювання, які залучаються виконавцями державних контрактів (договорів) на підставі договорів, у тому числі зовнішньоекономічних договорів (контрактів), до виконання укладених із державним замовником державних контрактів (договорів) (пункт 28 частини першої статті 1 Закону № 808).

Товари оборонного призначення – озброєння, військова та спеціальна техніка, зброя і боєприпаси, спеціальні комплектувальні вироби для їх виготовлення та експлуатації, матеріали та обладнання, спеціально призначені для їх розроблення, виготовлення або використання, спеціальні технічні засоби, технічні засоби розвідки, засоби технічного та криптографічного захисту інформації, засоби спеціального зв'язку, космічна техніка військового та подвійного призначення, засоби індивідуального захисту (бронежилети всіх класів захисту, протиударні, кулезахисні шоломи, комплекти протиударного захисту тощо), спеціальні засоби (кайданки, кийки, засоби, споряджені речовинами сльозогінної, світлошумової дії тощо), спеціальні (спеціалізовані) транспортні засоби; комп'ютерна, оптична, вимірювальна та інша техніка; спеціальний формений одяг, необхідний для виконання завдань правоохоронними органами, структурними підрозділами органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, військовими формуваннями з правоохоронними функціями, товари подвійного використання для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони, розвитку обороноздатності держави та системи національної стійкості, а також будь-які інші товари, які закуповуються державними замовниками, визначеними згідно з пунктом 10 частини першої статті 1 розділу I Закону № 808, для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони (пункт 29 частини першої статті 1 Закону № 808).

ПИТАННЯ-ВІДПОВІДІ

1. Щодо можливості застосування режиму звільнення від оподаткування ПДВ, встановленого підпунктами «є» та «ж» підпункту 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, до операцій з постачання товарів на митній території України

Якщо товари належать до категорії товарів оборонного призначення, визначених такими згідно з пунктом 29 частини першої статті 1 Закону № 808, та класифікуються за товарними позиціями 8806 і 8807 (тільки для частини для безпілотних літальних апаратів) згідно з УКТ ЗЕД, то операції співвиконавця державного контракту (договору) з постачання виконавцю державного контракту (договору) таких товарів оборонного призначення на митній території України та/або операції виконавця державного контракту (договору) з постачання державному замовнику таких товарів оборонного призначення на митній території України, що здійснюються у межах виконання державного контракту (договору), підлягатимуть звільненню від оподаткування ПДВ відповідно до підпункту 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ.

2. Щодо визначення платника податків виконавцем державного контракту (договору) / співвиконавцем державного контракту (договору) / державним замовником, а також чи операції здійснюються у межах виконання державного контракту (договору) та якими документами підтверджується такий факт

З порушеного питання ДПС рекомендує звертатися до Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України як до головного органу у сфері планування оборонних закупівель та Міністерства оборони України як до головного органу у сфері здійснення оборонних закупівель.

3. Щодо визначення коду згідно з УКТ ЗЕД, за яким необхідно класифікувати товари оборонного призначення

З порушеного питання ДПС рекомендує звертатися:

до Торгово-промислової палати України (їх регіональних відділень) або науково-дослідних установ судових експертиз – щодо товарів оборонного призначення, вироблених на митній території України;

до Державної митної служби України – щодо товарів оборонного призначення, ввезених на митну територію України.

4. Щодо документального підтвердження для цілей застосування режиму звільнення від оподаткування ПДВ, встановленого підпунктом 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ

Умови, при дотриманні яких застосовується режим звільнення від оподаткування ПДВ, встановлений підпунктом 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, та не застосовуються норми пункту 198.5 статті 198 і статті 199 розділу V ПКУ, визначено у пункті 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ.

Водночас ДПС інформує, що достовірність нарахування податкових зобов'язань з ПДВ та/або правомірність застосування режиму звільнення від оподаткування ПДВ, визначеного підпунктом 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, може бути встановлена виключно за результатами проведення відповідних перевірок, передбачених ПКУ.

5. Щодо нарахування податкових зобов'язань з ПДВ за правилами, встановленими пунктом 198.5 статті 198 та статті 199 розділу V ПКУ, у застосування режиму звільнення від оподаткування ПДВ, встановленого підпунктом 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, до операцій з постачання товарів оборонного призначення на митній території України

Якщо операції співвиконавця державного контракту (договору) з постачання виконавцю державного контракту (договору) товарів оборонного призначення на митній території України та/або операції виконавця державного контракту (договору) з постачання державному замовнику товарів оборонного призначення на митній території України, що здійснюються за державними контрактами (договорами) з оборонних закупівель, підлягають звільненню від оподаткування ПДВ

відповідно до підпункту 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, то обов'язку щодо нарахування податкових зобов'язань з ПДВ за правилами, встановленими пунктом 198.5 статті 198 та статтею 199 розділу V ПКУ, не виникатиме.

6. Щодо права платника ПДВ заявити суми податку включені до складу податкового кредиту сплаченого (нарахованого) у зв'язку з придбанням товарів / послуг для виробництва пільгової продукції відповідно до підпункту 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ

Платники ПДВ, які на виконання державних контрактів (договорів) з оборонних закупівель здійснюють операції з постачання товарів оборонного призначення), що підлягають звільненню від оподаткування ПДВ згідно з підпунктом 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, можуть задекларувати до бюджетного відшкодування суму від'ємного значення податку, що утворилось внаслідок не застосування пункту 198.5 статті 198 та статті 199 розділу V ПКУ відповідно до останнього абзацу пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ ПДВ ОПЕРАЦІЙ З ПОСТАЧАННЯ ТОВАРІВ ОБОРОННОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НА МИТНІЙ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ:

1. Податковий кодекс України із змінами і доповненнями.
2. Закон України від 17 липня 2020 року № 808-ІХ «Про оборонні закупівлі» із змінами і доповненнями.

Правові основи оподаткування ПДВ встановлено розділом V та підрозділом 2 розділу XX ПКУ.

Умови, при дотриманні яких застосовується режим звільнення від оподаткування ПДВ, встановлений підпунктом 4 пункту 32 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, визначено у вказаному підпункті ПКУ та Законі № 808.